

підтримувати рівень оборотних коштів на належному рівні. У цій ситуації факторинг – оптимальне рішення. Це також стосується і потужних виробників, де проблема реалізації стоїть на першому плані.

Отже, використання факторингу не лише дає змогу підприємству уникнути кризових явищ, а й сприятиме подальшому розвитку підприємства, отриманню великих прибутків та збільшенню ринкової вартості підприємства.

Література:

1. Нормативна база. Факторинг // Інвест-газета. – 2006. – № 40(566). – С. 16-18.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За загальною редакцією Є.О. Харитонова. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2003. – С. 704.
3. Тарасов Р.О. Факторинг /Р.О. Тарасов// Финансы. – 2004. – № 12(27). – С. 11.
4. Беялов Т.Е. Аналіз форм і методів управління дебіторською заборгованістю у складі оперативних фінансових активів корпорації /Т.Е. Беялов// Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 9 (51). – С. 30–36.
5. Руденко Л. В. Розрахункові та кредитні операції у зовнішньоекономічній діяльності підприємства : [підручник] / Л.В. Руденко– К., 2002. – С. 258.
6. Биконя С. Інститут факторингу в умовах переходу до економічного зростання / С. Биконя // Персонал.– 2006.– № 2.– С. 18.

УДК 331.212.2:336.236.008.6

КОНТРОЛЬ НАРАХУВАННЯ, ОБЧИСЛЕННЯ ТА СПЛАТИ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ

*Остапенко Т. М., к.е.н.,
Полтавська державна аграрна академія*

Наукова розробка присвячена розкриттю порядку здійснення Пенсійним фондом України та його територіальними органами планових та позапланових перевірок платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Scientific research is to reveal the exercise of the Pension Fund of Ukraine and its territorial bodies of scheduled and unscheduled inspections of taxpayers a single fee for the compulsory social insurance.

Постановка проблеми. Основною метою соціального страхування в Україні є створення стійкої фінансової системи для економічного захисту людини у зв'язку з безробіттям, тимчасовою непрацездатністю, нещасними випадками на виробництві та професійними захворюваннями тощо. Від ефективної роботи системи соціального страхування залежить соціальна захищеність мільйонів громадян, гарантована Конституцією України. На сьогодні система загальнообов'язкового державного страхування є складною щодо адміністрування єдиного соціального внеску. З цією метою контроль справляння єдиного соціального внеску є визначальним та потребує розгляду.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз публікацій переконує в тому, що дослідженням питання порядку справляння єдиного соціального внеску присвячені розробки таких вчених: Максимчук Є.О., Ільчук Л.І., Коваль О. та ін. Разом з тим, саме проведення контрольних заходів Пенсійним фондом України та його територіальними органами платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування залишається недостатньо розкритим, тому потребує більш детального подальшого вивчення.

Постановка завдання. Предметом публікації є особливості порядку здійснення Пенсійним фондом України та його територіальними органами планових та позапланових перевірок платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що унеможливить порушення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Постановою Кабінету Міністрів України від 9 березня 2011 р. № 233 затверджено "Порядок проведення Пенсійним фондом України та його територіальними органами планових та позапланових перевірок платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" [2]. Необхідність проведення таких перевірок зумовлена положеннями статті 13 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", згідно з якою Пенсійний фонд та його територіальні органи мають право: проводити не частіше ніж один раз на календарний рік планову, а у випадках, передбачених законом, – позапланову перевірку на підприємствах, в установах і організаціях, у фізичних осіб-підприємців бухгалтерських книг, звітів, кошторисів та інших документів про нарахування, обчислення та сплату єдиного внеску; отримувати необхідні пояснення, довідки і відомості (зокрема письмові) з питань, що виникають під час такої перевірки [1].

Порядок визначає механізм проведення Пенсійним фондом України та його територіальними органами планових та позапланових перевірок на підприємствах, в установах та організаціях, фізичних осіб – підприємців, які, відповідно до Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", є платниками єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, щодо правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, контроль за сплатою якого покладено на Пенсійний фонд України, а також достовірності відомостей, поданих до Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Пенсійним фондом України за місцезнаходженням платника єдиного внеску, або у приміщенні відповідного органу Пенсійного фонду України проводяться планові та позапланові перевірки у випадках, передбачених законом.

Планові та позапланові перевірки проводяться на підставі бухгалтерських книг, звітів, кошторисів та інших документів.

Планова перевірка передбачається у кварталному плані, який затверджується до 25 числа останнього місяця кварталу, що передує плановому, відповідним органом Пенсійного фонду України.

Періодичність проведення планових перевірок визначається з урахуванням ступеня ризику від провадження господарської діяльності суб'єктами господарювання.

Для платників єдиного внеску – суб'єктів господарювання встановлюється три ступені ризику – високий, середній та незначний, зокрема:

1) до платників єдиного внеску з високим ступенем ризику належать суб'єкти господарювання, що:

- використовують працю найманих осіб без нарахування єдиного внеску;
- не подають органам Пенсійного фонду України передбачені законодавством звіти і відомості;
- систематично порушують установлені строки сплати єдиного внеску;
- не нараховують та не сплачують єдиний внесок (за інформацією підрозділів податкової міліції, інших органів державної влади або третіх осіб);

2) до платників єдиного внеску із середнім ступенем ризику належать суб'єкти господарювання, що:

- здійснюють нарахування єдиного внеску у розмірі, меншому мінімального страхового внеску в розрахунку на одного працівника;
- порушують установлені строки подання органам Пенсійного фонду України передбачених законодавством звітів і відомостей;
- порушують установлені строки сплати єдиного внеску;
- допускають помилки, неузгодженість у звітах і відомостях, які подаються органам Пенсійного фонду України.

3) до платників єдиного внеску з незначним ступенем ризику належать суб'єкти господарювання, що не мають ознак, передбачених підпунктами 1 і 2.

Планові перевірки платників єдиного внеску з високим ступенем ризику проводяться не частіше ніж один раз на рік, із середнім – не частіше ніж один раз на два роки, з незначним - не частіше ніж один раз на п'ять років.

Про планову перевірку платник єдиного внеску інформується не пізніше ніж за десять днів до дня її проведення письмовим повідомленням за формою, визначеною Пенсійним фондом України.

Повідомлення надсилається за рахунок коштів відповідного органу Пенсійного фонду України платнику єдиного внеску рекомендованим листом чи телефонограмою або вручається особисто під розписку керівнику чи уповноваженій особі платника єдиного внеску.

Зазначене повідомлення містить інформацію про:

- 1) дату початку та закінчення проведення перевірки;
- 2) найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, діяльність якої перевіряється;
- 3) найменування органу Пенсійного фонду України.

Строк проведення планової перевірки не повинен перевищувати 15 робочих днів, а для суб'єктів малого підприємництва – п'ятьох робочих днів.

Позаплановою перевіркою є перевірка платника єдиного внеску, яка не передбачена у кварталному плані роботи органу Пенсійного фонду України.

Позапланові перевірки проводяться органами Пенсійного фонду України без попереднього повідомлення платника єдиного внеску за наявності однієї з таких обставин:

- подання платником єдиного внеску письмової заяви про проведення перевірки за його бажанням відповідному органу Пенсійного фонду України;
- виявлення та підтвердження недостовірності інформації, зазначеної у поданих платником єдиного внеску документах обов'язкової звітності;
- звернення фізичних та юридичних осіб про порушення платником єдиного внеску вимог законодавства з питань, що належать до компетенції органів Пенсійного фонду України. У такому разі проводиться позапланова перевірка тільки за наявності згоди Пенсійного фонду України;
- неподання в установленій строк платником єдиного внеску звітності без поважних причин, а також письмових пояснень про причини, які перешкождали поданню такої звітності.

Строк проведення позапланової перевірки не повинен перевищувати десяти робочих днів, а для платників єдиного внеску – суб'єктів малого підприємництва – двох робочих днів.

Продовження строку проведення планових та позапланових перевірок не допускається.

Питання, які підлягають перевірці, та форма акта про її результати затверджуються Пенсійним фондом України.

Платник єдиного внеску має право оскаржити результати перевірки в установленому законом порядку.

Висновки. Дослідивши діючу систему контролю справляння єдиного соціального внеску, було виявлено, що вона є активним стимулом до розширення відповідальності на підприємствах, в установах і організаціях, у фізичних осіб-підприємців щодо нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску. Зазначеному сприяє, в тому числі, сукупність штрафних санкцій, які встановлені Законом від 08.07.2010 р. № 2464 – VI “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” (зі змінами) (п.11 ст. 25):

1) у разі ухилення від взяття на облік або несвоєчасного подання заяви про взяття на облік платниками єдиного внеску, на яких не поширюється дія Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців”, накладається штраф у розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) єдиного внеску накладається штраф у розмірі 10 відсотків своєчасно не сплачених сум;

3) за donарухування територіальним органом Пенсійного фонду або платником своєчасно не нарахованого єдиного внеску накладається штраф у розмірі 5 відсотків зазначеної суми за кожний повний або неповний базовий

звітний період, за який донараховано таку суму, але не більш як 50 % суми донарахованого єдиного внеску;

4) за неподання, несвоечасне подання, подання не за встановленою формою звітності, передбаченої цим Законом, територіальним органом Пенсійного фонду накладається штраф у розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

5) за неналежне ведення бухгалтерської документації, на підставі якої нараховується єдиний внесок, накладається штраф у розмірі від 8 до 15 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

б) за несплату, неповну сплату або несвоечасну сплату суми єдиного внеску одночасно з видачею сум виплат, на які нараховується єдиний внесок (авансових платежів), накладається штраф у розмірі 10 відсотків таких несплачених або несвоечасно сплачених сум [1].

Література.

1. Закон України № 2464-VI „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”. – Режим доступу: <http://salary.logicland.com.ua/content/zakon-ukrayini-2464-vi-pro-zbir-ta-oblik-yed-inogo-vnesku-na-zagalnoobov-yazkove-derzhavne-sot>.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 березня 2011 р. № 233 “Про затвердження Порядку проведення Пенсійним фондом України та його територіальними органами планових та позапланових перевірок платників єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

УДК 338.439.5:633.1

ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗЕРНОВОГО ВИРОБНИЦТВА

*Пилипенко К.А., к.е.н.,
Полтавська державна аграрна академія*

Висвітлено структуру конкурентоспроможного та ефективного розвитку зернового виробництва, вплив на нього процесів інтеграції та глобалізації. Обґрунтовано основні напрями підвищення ефективного та конкурентоспроможного розвитку зерновиробництва.

Deals with the structure of competitive and efficient development of grain production, influence of process integration and globalization. The main directions for increasing efficient and competitive development of grain production.

Постановка проблеми. Вдосконалення й подальше підвищення конкурентоспроможності зернового виробництва в Україні визначає низка об’єктивних чинників, які регулюють ринок зерна: нестабільність цін і доходів у зерновиробництві; конкурентне середовище в сільському господарстві;